

Sygn. akt I CSK 136/16

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa Gminy Miejskiej K.

przeciwko P. S.A. w K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 listopada 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 20 października 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej
kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych), tytułem
zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 października 2015 r. Sąd Apelacyjny w (...) w wyniku apelacji strony pozwanej zmienił częściowo wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, że obniżył zasądzoną nim od pozwanej na rzecz powódki kwotę 276 300,69 zł z ustawowymi odsetkami do kwoty 86 718,76 zł z ustawowymi odsetkami, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i rozstrzygnął o kosztach procesu za obie instancje.

Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska Sądu Okręgowego, że roszczenie powodowej Gminy przeciwko pozwanej Spółce Akcyjnej o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z nieruchomości wchodzącej w skład zasobu gminnego ulega dziesięcioletniemu przedawnieniu. Stwierdził, że jest to roszczenie związane z działalnością gospodarczą gminy, wobec czego ma do niego zastosowanie przewidziany w art. 118 in fine k.c. trzyletni termin przedawnienia i dlatego uwzględnił powództwo jedynie w zakresie w jakim nie uległo temu przedawnieniu.

W skardze kasacyjnej strona powodowa jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołała się na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. stwierdzając, że konieczne jest ostateczne wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy kwestii charakteru wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, bowiem w orzecznictwie sądowym wciąż prezentowane są dwa odmienne stanowiska. W części orzeczeń wyrażany jest pogląd, że naliczanie wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości jest związane z prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego działalności gospodarczej, a w części orzecznictwa prezentowane jest diametralnie odmienne stanowisko, a mianowicie, iż wynagrodzenie z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości nie jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. W konsekwencji konieczne jest ostateczne rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego i wykładnia przepisów prawa w zakresie, czy do roszczeń jednostek samorządu terytorialnego opartych o przepisy art. 224 i nast. k.c. ma zastosowanie 10-letni termin przedawnienia z art. 118 k.c., czy 3-letni termin

przewidziany tym przepisem dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinien w wyodrębnionym wywodzie prawnym - odrębnym od uzasadnienia podstaw kasacyjnych - wykazać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, co wymaga odpowiedniego sformułowania tego zagadnienia, wskazania przepisu prawa, na tle którego powstało, przedstawienia wątpliwości i rozbieżnych ocen prawnych jakie wywołuje, wykazania, że mają poważny charakter a mimo to nie zostały jeszcze rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, choć jest to niezbędne do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy oraz konieczne dla rozwoju judykatury. Chodzi zatem o zagadnienie nowe, poważne i istotne, nierozstrzygnięte jeszcze przez Sąd Najwyższy (porównaj między innymi postanowienia z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, nie publ.).

Natomiast powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości oraz przedstawienia - również w wyodrębnionym wywodzie prawnym, odrębnym od uzasadnienia podstaw kasacyjnych - zakresu koniecznej wykładni wynikającego z występujących wątpliwości interpretacyjnych, a jeżeli podstawą wniosku jest twierdzenie o rozbieżnościach w orzecznictwie, przedstawienie i dokonanie analizy prawnej rozbieżnych orzeczeń sądowych zapadłych w wyniku przeprowadzenia przez sądy różnej wykładni tego przepisu (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z dnia 28 marca 2007 r. II CSK 84/07 i z dnia 12 grudnia 2008 r. II PK 220/09, nie publ.).

Taka definicja powyższych przesłanek przedsądu wyklucza możliwość powołania się jednocześnie na występowanie istotnego zagadnienia prawnego na tle określonego przepisu prawa i potrzebę wykładni tego samego przepisu

ze względu na rozbieżności w orzecznictwie sądowym. Jeżeli bowiem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., to znaczy, że jest to zagadnienie nowe, jeszcze nie rozstrzygnięte w orzecznictwie, wobec czego na tle tego samego przepisu nie mogły jeszcze ujawnić się rozbieżności w orzecznictwie (porównaj między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 2013 r. III SK 39/12). Nie jest zatem skuteczne powołanie się przez powódkę jednocześnie na istnienie istotnego zagadnienia prawnego na tle art. 118 w zw. z art. 224 k.c. oraz konieczność dokonania przez Sąd Najwyższy wykładni tego przepisu ze względu na rozbieżności w orzecznictwie.

Niezależnie od tego skarżąca w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiła żadnego wyводу prawnego wskazującego na występowanie istotnego zagadnienia prawnego ani rozbieżności w orzecznictwie sądowym na tle wykładni powyższych przepisów. Nie wskazała bowiem żadnych kontrowersji ani rozbieżnych ocen prawnych jak również nie przedstawiła jakichkolwiek rozbieżnych orzeczeń sądowych zapadłych w wyniku różnej wykładni tych przepisów. Ewentualne rozważania w tym przedmiocie zawarte w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych nie mogą być wzięte pod uwagę, gdyż wymagania konstrukcyjnych skargi kasacyjnej przewidziane w art. 398⁴ § 1 pkt 2 i § 2 k.p.c. są odrębne, mają inny charakter i cel i podlegają ocenie Sądu Najwyższego na innym etapie badania skargi kasacyjnej. Muszą zatem być zamieszczone w odrębnych jednostkach redakcyjnych skargi. Sąd Najwyższy badając sprawę w ramach przedsądu ocenia jedynie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie może poszukiwać argumentów przemawiających za uwzględnieniem tego wniosku w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, które podlegają badaniu i ocenie na etapie merytorycznego rozpoznania skargi, a więc dopiero wówczas, gdy w oparciu o argumenty zawarte w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy w ramach przedsądu uwzględnił ten wniosek.

Należy także podkreślić, że skarżąca powołując się na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. pominęła, iż Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 stycznia 2011 r. III CSK 72/10 (LEX nr 927819) zajął

już stanowisko w kwestii przez nią wskazanej stwierdzając, że gospodarowanie nieruchomościami należy do zadań własnych gminy i jest prowadzeniem działalności gospodarczej, a zatem wszczęta przez Gminę sprawa o zapłatę wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości wchodzącej w skład zasobu gminnego jest związana z działalnością gospodarczą gminy i do roszczenia z tego tytułu ma zastosowanie termin trzyletni przedawnienia przewidziany w art. 118 in fine k.c. Skarżąca nie odniosła się w żaden sposób do przedstawionych w tym orzeczeniu argumentów ani powołanego tam orzecznictwa Sądu Najwyższego, co nie pozwala na przyjęcie, że uzasadniła konieczność ponownego zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy w tym przedmiocie.

Biorąc wszystko to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.